

تمییز

تعریف:

منظور اسمی است: $\left. \begin{array}{l} ۱ - منصوب \\ ۲ - معمولاً جامد \\ ۳ - نکره \end{array} \right\}$

که برای رفع ابهام کلمه ی یا جمله ی ماقبل به کار میرود

در واقع جوابی است برای سؤال از چه نظر؟ از چه جهت؟ چه؟

مثال:

۱ - اشتریتُ متراً. یک متر خریدم

۲ - هو أعرِفُ. او شناخته تر است

۲ - تَقَدَّمَ التلميذُ. دانش آموز پیشرفت کرد

انواع تمییز

تمییز مفرد یا تمییز ذات

این نوع تمییز برای رفع ابهام کلمه ی ماقبل که واحدهای وزن ، پیمانه ، مساحت ، متراژ و عدد ← (اسم ، منصوب ، جامد

نکره که بعد از کلمات فوق جهت رفع ابهام بیاید تمییز است .) هستند بکار می رود.

واحد های مبهم عبارتند از :

۱ - واحدهای وزن : کیلو، گرام ، مثقال ، ذرة ، مَنْ ، طُن و ...

إشتریتُ کیلواً* تفاحاً ← یک کیلو سیب خریدم * تمییز و منصوب

۲ - واحدهای حجم و پیمانه : کوب (فنجان) ، کأس (کاسه) ، إناء (ظرف) ، قَدَح (پیاله ، لیوان) ، صحن (بشقاب) ، لتر (یک لیتر)

شَرَبْتُ كُوباً *لَبِناً ← یک لیوان شیر نوشیدم * تمییز و منصوب

۳- واحد های طول و مساحت: متر، کیلومتر، ذراع (حدوداً نیم متر) هکتار، جریب (حدوداً یک سوم هکتار)، میل، فرسخ

إِشْتَرَيْتُ مِتْرًا *قَمَاشًا ← یک متر پارچه خریدم * تمییز و منصوب

لَكَ هِكْتَارٌ *قَمْحًا ← تو یک هکتار گندم داری * تمییز و منصوب

۴- محدود اعداد شمارشی از دو بیشتر (۳ به بالا)

اعداد شمارشی

ثلاث	اربع	خمس	ست	سبع	ثمانی	تسع	عشر	احدی عشر	إثنا عشر
ثلاثة	اربعة	خمسة	ستة	سبعة	ثمانية	تسعة	عشرة	احدی عشرة	إثنتی عشرة

نکات

الف) تمییز اعداد ۳ الی ۱۰ بصورت جمع و مجرور است ← قرأتُ خمسَ صفحاتٍ

ب) تمییز اعداد ۱۱ الی ۹۹ بصورت مفرد و منصوب است ← جاءَ عَشْرُونَ تَلْمِیذًا

ج) تمییز اعداد از ۱۰۰ به بالا بصورت مفرد و مجرور است ← هناك ألفُ کتابٍ فی المكتبة

د) اعدادی که بر وزن فاعل هستند (اعداد ترتیبی) نیازی به تمییز ندارند الأول، الثانی، الثالث و

تمییز نسبت یا جمله

این تمییز برای برطرف کردن ابهام از نسبت مبهمی که در جمله وجود دارد به کار می رود

۱- اسم نکره ی منصوبی که بعد از اسم تفضیل مانند: أكثر، أشدّ، أقلّ، أفضل، أحسن، خیر، شرّ و ... با فاصله یا بی فاصله بیاید معمولاً تمییز نسبت است.

نکات

الف) ترجمه اسم تفضیل و نوع صفت:

ب) کلمه خیر و شر:

مثال :

هو *أَكْثَرُ مَنْى* *عِلْمًا* ← او از نظر علم از من بیشتر است . * اسم تفضیل * تمییز و منصوب

العلماء *أَجْلُ النَّاسِ* *قَدْرًا* ← علماء از نظر مقام ، بزرگترین مردم هستند . * اسم تفضیل * تمییز و منصوب

أَقْلُ النَّاسِ *مُرُوَّةٌ* *مَنْ كَانَ كَاذِبًا* ← کمترین مردم از نظر جوانمردی کسی است که دروغگو باشد .

* اسم تفضیل * تمییز و منصوب

هو *أكبر منى* *سنًا* ← او از نظر سن از من بزرگتر است . * اسم تفضیل * تمییز و منصوب

۲ - اسم نکره و منصوب بعد از افعال زیر اصولاً تمییز است .

كثُرَ - يكثر : زیاد شد / امتلا - يمتلا : پر شد / اشتهر - يشتهر : مشهور شد / ازداد - يزداد : زیاد شد

املاً - يُملئ : پر کرد / اختلف - يختلف : فرق داشت / تقدم - يتقدم : پیشرفت کرد / فاض - يفيض : پر شد

حَسُنَ - طاب : پاک شد ، نیکو شد / كفى بـ - يكفى بـ : کافی است / رُحِّجَ : ترجیح داده شد / رتَبَ ازداد: مرتب کرد / تَفَتَّحَ :

گشوده شد / اُضِفَ : اضافه شد / زاد : زیاد کرد / كَبُرَ : بزرگ شد / قَلَّ : کم شد / فَجَّرَ : شکافت

نکات

۱ - اغلب فعل هایی که بر وزن فَعُلَ می باشد نیاز به تمییز دارد

۲ - تمییز فعل كفى بـ - يكفى بـ : کافی است معمولاً مشتق است مانند : كفى بالله شاهداً

۳ - اولین کلمه بعد از کلمه پرسشی کم همیشه تمییز است .

کم کتاباً عندک ؟

نکات ترجمه

الف) ترجمه تمییز بعد افعال

۱- معنی جمله + از نظر + تمییز ۲- تمییز را به صورت مبتدا ترجمه میکنیم ۳- با ادغام معنی افعال + تمییز یک کلمه واحد با معنی « تر،ترین» می سازیم

مثال: أَنْتَ أَحْسَنُ مِنِّي اخِلاقاً

۱- تو از نظر اخلاق از من بهتری ۲- اخلاق تو از من بهتر است ۳- تو از من خوش اخلاق تری

ب) ترجمه تمییز در جمله فعلیه با فعل لازم

۱- معنی جمله + از نظر + تمییز

۲- تمییز را فاعل جمله قرار میدهیم و فاعل را مضاف الیه آن می گذاریم

مثال: تَقَدَّمَ التَّلْمِيذُ دَرَساً

۱- دانش آموز از نظر درس پیشرفت کرد ۲- درس دانش آموز پیشرفت کرد

ج) ترجمه تمییز در جملات فعلیه با فعل متعدی

۱- معنی جمله + از نظر + تمییز ۲- تمییز را بصورت مفعول ترجمه میکنیم

مثال: فَجَرْنَا الْأَرْضَ عَيْوناً

۱- زمین را از نظر چشمه ها جاری ساختیم ۲- چشمه های زمین را جاری ساختیم

آزمون چهار گزینه ای

۱- عَيْنٌ جَمَلَةٌ وَصْفِيَّةٌ مَا يَرْفَعُ الْإِبْهَامَ:

الف) فی مدینتی نهر جمیل زاد ماؤه هذه السنة بسبب الأمطار الكثيرة!

ب) أعرف إنساناً يزيديني اهتماماً في جميع أمورٍ كلَّ زمنٍ اراه!

ج) أبقى الاعمال عند الله عملٌ يملأ قلب العباد بالإيمان!

د) تحمّلتُ مشاكل فجرت ينبوع قلبي بالعلم!

٢ - عَيِّن ما لِيَس فيه التَّمييز

الف) شاهدت تلميذاً أقوى من زملائه فهماً و دركاً!

ب) كان رسول الله (ص) خير الناس خلقاً و كرماً!

ج) ليس للمؤمنين مثقال ذرة بخلاً و حسداً بالنسبة للآخرين!

د) ساعدني زميلي في فهم الدروس و كان هذا تفضلاً و تكراً منه!